

Silo tegemine on ootel

Heintaimede sileerimise info 23. mai 2022. a

Talv 2021/22 oli lumerohkusest hoolimata kliimaatilisest keskmisest veidi soojem aga lumerohke. Üle Eesti oli talve keskmine temperatuur pool kuni poolteist kraadi kliimanormist (norm $-2,6$ °C) kõrgem. Heintaimed talvitusid üldiselt rahuldavalt kuni hästi. Lumikate kaitses külmakraadide eest, Jõgeval ei langenud temperatuur lume all maapinna lähedal ega mullas taimedele ohtlikult madalale. Saartel ja ranniku mõju piirkonnas praktiliselt talve ei olnudki ja püsivat lumikatet ei tekkinud. Mandri-Eestis tuli kevad lumise talve järel aeglaselt ja visalt ning temperatuur läks üle 0 kraadi püsivalt alles aprilli alguses (Jõgeval 4. aprill). Lumi sulas aeglaselt, mistõttu niiskust jõudis mulda vähe ja põldudele seisvat vett ei tekkinud. Üldiselt tõusis temperatuur püsivalt üle 5 kraadi 19. aprillil, mis on lähedane paljude aastate keskmisele. Aprilli lõpp ja mai algus olid väga külmad ööd, mistõttu taimede areng oli aeglane. Aprillis oli sademeid normi piires, vaid Viljandis tuli veidi rohkem (41 mm so 105% kuu sajunormist). Mai esimene dekaad oli sademetevaene ja jahe. Mai II dekaadis jahe ilm jätkus ja lisandus ka sademeid. Vegetatsiooni algusest 22. maini kogunes efektiivseid temperatuure Pärnumaale 129, Valgamaale 128, Kuressaarde 127, Viljandisse 120 ja Jõgevale 110 ning Sakku 91 kraadi ning rohu juurdekasv oli väga aeglane.

Heintaimik on enamasti silo tegemiseks sobiv kui efektiivsete temperatuuride summa on vegetatsiooniperioodi algusest timutil 190–235, harilikul aruheinal 220–240, karjamaa-raiheinal 260–290 kraadi. Liblikõielised vajavad enam soojust.

Laine ja Vello Kepparti andmetel oli efektiivsete temperatuuride kasvava summa järgi looduse areng Jõgeval võrreldes viimase 30 aasta keskmisega 22. maiks kaheksa päeva võrra maha jäänud.

Esimesed rohuproovid võeti 23. mail. Nende analüüs näitas, et rohu kasvukõrgus on väga väike: kõrrelistel 15–35 cm ja liblikõielistel 15–28 cm. Kõrrelised olid võrsumise ja kõrsumise algfaasis ning lutsern varsumise faasis. Kuivaine saak oli väike: Jõgeva ja Saku vanematel rohkamaratel jäi 1 t ha⁻¹ piiresse (vt analüüsitabel), Viljandis ligi 2 tonni. Väheste sademete tõttu oli kuivainesisaldus suhteliselt kõrge. Kuivaine seeduvus oli kõigis proovides üle 73%. Proteiinisaldus oli noores rohus kõrge olles väetamata rohumaal Saku katsetes keskmiselt 20,2% ja lämmastikväetist saanud alal Saku ja Jõgeva katsete põhjal 21–30,4% (N80 kg/ha). Viljandi proovide madalam proteiinisaldus võrreldes teistega võib-olla tingitud suuremast kõrreliste osakaalust proovis või ei ole N väetist saanud.

Silo tegemisega peab veel ootama!

Järgmised proovid võetakse 30. mail.

Kasutatud on Laine ja Vello Kepparti *Looduskalendri* (<https://www.looduskalender.ee/n/>) ja *Riigi ilmasteenistuse* (<http://www.ilmasteenistus.ee>)

Sirje Tamm, Priit Pechter ja Heli Meripõld Eesti Taimekasvatuse Instituudi teadurid